

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/331/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1512224766
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Javorčíková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1512224766.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Javorčíkovej a členiek senátu JUDr. Edity Szabovej a Mgr. Barbory Bartekovej, v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, a.s., Olejkárska 1, Bratislava, IČO: 00 492 736, zastúpený: JUDr. Vladimír Kán, advokát, AK ECKER - KÁN & partners, Nám. M. Benku 9, Bratislava, proti odporcovi: L. L., nar. XXX.XX.XXXX, bytom S. XX, F., t. č. na neznámom mieste, zastúpený opatrovníčkou Danou Patkovou, zamestnankyňou Okresného súdu Bratislava V, o zaplatenie 50,70 eura, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V v Bratislave zo dňa 16.4.2013, č.k. 12C/89/2013-24, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava V v Bratislave zo dňa 16.4.2013, č.k. 12C/89/2013-24 potvrdzuje.

Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 50,70 eura z dôvodu, že dňa 5.8.2011 cestoval dopravným prostriedkom navrhovateľa - linkou MHD č. 39 a pri kontrole sa nevedel preukázať platným cestovným lístkom. V konaní úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Odporca sa k návrhu nevyjadril. Miesto pobytu odporcu nie je známe, na adrese trvalého pobytu sa nezdržiava, súd jej preto v zmysle ustanovenia § 29 ods. 2 a 6 O.s.p. ustanovil v konaní opatrovníčku. Opatrovníčka odporcu vzniesla vo veci námietku premlčania.

Po vykonanom dokazovaní bez nariadenia pojednávania podľa § 115 ods. 2 O.s.p. súd mal za preukázaný skutkový stav tvrdý vo veci navrhovateľom. Poukázal na ustanovenie § 100 ods. 1 a 108 OZ a konštatoval, že jednoročná premlčacia lehota, v ktorej sa premlčujú nároky z prepravy, začala v danom prípade plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Teda, odo dňa nasledujúceho po tom, kedy odporca cestoval v dopravnom prostriedku navrhovateľa bez platného cestovného lístka. Týmto dňom mohol navrhovateľ podať návrh na súd pre porušenie prepravného poriadku zo strany odporcu. Plynutie premlčacej lehoty skončilo dňa 5.8.2012. Navrhovateľ svoje právo uplatnil v súdnom konaní dňa 8.10.2012, teda nevykonával ho v lehote určenej § 108 OZ. Vzniesenie dôvodnej námietky premlčania opatrovníčkou odporcu spôsobilo stratu nároku navrhovateľa vymáhať ho súdnou cestou. Preto súd návrh zamietol.

Odporcovi ako úspešnému účastníkovi konania žiadne súdne trovy nevznikli, preto mu súd nepriznal nárok na ich náhradu.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Namietol, že súd prvého stupňa dospel vo svojom rozhodnutí na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne právne vec posúdil. Poukázal na to, že zmluvou o preprave (§ 760 OZ) vzniká právny vzťah medzi dopravcom (fyzickou alebo právnickou osobou prevádzajúcou dopravu na základe príslušného povolenia) a cestujúcim. Preprava osôb je služba poskytovaná cestujúcim, ktorá spočíva v preprave predmetu (veci) a osoby dopravným prostriedkom do miesta určenia, a to riadne a včas, za určené cestové. OZ obsahuje iba základnú úpravu vzťahov vznikajúcich pri rôznych druhoch a spôsoboch prepravy. Podrobnejšia úprava je ponechaná osobitným zákonom a na ich základe vydaným vykonávacím právnym normám, v tomto prípade zákonu o cestnej doprave. V tejto súvislosti argumentoval tiež úpravou v § 12 ods. 2 písm. b), § 14 ods. 1 písm. d) a § 17 ods. 2 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave, ako aj čl. 6 ods. 2 a čl. 6 ods. 3 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, a čl. 5 Tarify mestskej hromadnej dopravy v Bratislave s tým, že povinnosť odporcu zaplatiť navrhovateľovi úhradu vznikla v zmysle § 12 ods. 2 písm. b) v spojení s § 14 ods. 1 písm. d) a § 17 ods. 2 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave, pričom táto úhrada za nepreukázanie sa cestovným lístkom nepatrí medzi práva z prepravy v zmysle § 760 OZ. Všeobecná premlčacia doba podľa OZ sa použije všade tam, kde pre jednotlivé práva nie je OZ alebo iným právnym predpisom ustanovená premlčacia doba. Zákon č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave neustanovuje premlčaciu dobu za nezaplatenie úhrady pri cestovaní bez cestovného lístka, a preto je namieste použiť § 101 OZ, čo znamená, že pohľadávka vo výške 50,00 eura nebola v čase podania návrhu na vydanie platobného rozkazu premlčaná. Na podporu správnosti svojho právneho názoru poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15 Co 67/2011 a 14Co 216/2011. Navrhol preto odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov prvostupňového, aj odvolacieho konania.

Opatrovníčka odporcu sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadřila.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) preskúmal a prejednal vec v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania postupom podľa § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p., a dospel k záveru, že nie je dôvod na zrušenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, pretože odvolacie námietky navrhovateľa neobstoja. Súd prvého stupňa náležite zistil skutkový stav veci (§ 120 O.s.p.), vec posúdil správne po právnej stránke a svoje rozhodnutie i patričným spôsobom odôvodnil (§ 157 O.s.p.), a s uvedeným odôvodnením napadnutého rozsudku sa odvolací súd plne stotožňuje a odkazuje naň.

Neobstoja námietka navrhovateľa, že súd mal vo veci nároku na zaplatenie úhrady za nepreukázanie sa cestovným lístkom aplikovať ust. § 101 OZ (všeobecnú trojročnú premlčaciu dobu), lebo úhrada nepatrí medzi práva z prepravy v zmysle § 760 OZ. Aj podľa názoru odvolacieho súdu, právne vzťahy účastníkov konania, a tým aj oba uplatnené nároky navrhovateľa ako dopravcu na zaplatenie cestovného a úhrady vo výške stonásobku základného cestovného bez príplatkov a zliav voči odporcovi (cestujúcemu), vyplývajú zo zmluvy o preprave (§ 760 OZ), a preto nie je dôvod na to, aby sa na každý z týchto nárokov aplikovala iná premlčacia doba. Právo na zaplatenie cestovného a úhrady má rovnaký právny základ - porušenie podmienok zmluvy o preprave, teda na ich uplatnenie vo vzťahu k premlčaniu sa tak vzťahuje ust. § 108 OZ. Právo na zaplatenie úhrady („pokuty“) nemôže vzniknúť samostatne a oddelene len na základe zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave (aj keď môže byť samostatne a oddelene uplatnený na súde), ale len spolu s nárokom na zaplatenie cestovného. Oba nároky vznikli zo zmluvy o preprave osôb v MHD, resp. z jej porušenia, a to súčasne. U oboch nárokov preto začína rovnako plynúť aj premlčacia doba stanovená v § 108 OZ. Správny je preto záver súdu prvého stupňa o premlčaní navrhovateľovho nároku, keďže návrh na začatie konania bol súdu doručený až dňa 17.7.2013, t.j. po uplynutí zákonnej ročnej premlčacej doby.

V súvislosti s právnym názorom, ktoré vyslovili senáty Krajského súdu v Bratislave v pripojených rozhodnutiach k podanému odvolaniu, odvolací súd poukazuje na zjednocujúce stanovisko Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Bratislave prijaté dňa 14.5.2012, podľa ktorého:

1) Ak si navrhovateľ- dopravca návrhom na začatie konania uplatní na súde nárok na zaplatenie cestovného a úhrady vo výške sto násobku základného cestovného bez príplatkov a zliav v zmysle § 760 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 9 ods. 2 a § 14 ods. 2 zákona č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave a čl. 6 ods. 2,3 Prepravného poriadku MHD v Bratislave, na tom skutkovom základe,

že cestujúci - odporca sa napriek výzve revízora nepreukáže platným cestovným lístkom, prípadne zľavneným cestovným lístkom spolu s preukázkou na zľavu, ide o oboch nárokov o nároky - práva vyplývajúce zo zmluvy o preprave; na ich uplatnenie vo vzťahu k premlčaniu sa tak vzťahuje ust. § 108 Občianskeho zákonníka.

2) Nárok na zaplatenie úhrady nemôže vzniknúť samostatne a oddelene (aj keď môže byť samostatne a oddelene uplatnený na súde) len na základe zákona č. 168/1996 Z. z., ale len spolu s nárokom na zaplatenie cestovného a oba nároky tak vznikajú len a výlučne zo zmluvy o preprave osôb v MHD, resp. z jej porušenia, a to súčasne; u oboch nárokov preto začína rovnako plynúť aj premlčacia doba ustanovená v § 108 OZ.

Odvolací súd rozhodol vo veci v súlade s týmto právnym názorom a podľa ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Odporcovi ako úspešnému účastníkovi aj v odvolacom konaní, trovy odvolacieho konania neboli priznané, pretože návrh na ich priznanie nepodal, resp. mu žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.